PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 2. junija 2010

o spremljanju ravni akrilamida v živilih

(Besedilo velja za EGP)

(2010/307/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Priporočilo Komisije 2007/331/ES z dne 3. maja 2007 o spremljanju ravni akrilamida v živilih [1] določa triletni program spremljanja (2007–2009) za akrilamid v nekaterih živilih.

(2) Rezultate za leto 2007 je pripravila Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: EFSA) v znanstvenem poročilu „Rezultati spremljanja ravni akrilamida v živilih“ [2], izdanem 30. aprila 2009. Poročilo vsebuje tudi rezultate spremljanja akrilamida za leta 2003–2006, ki jih je na podlagi podatkov držav članic zbral Inštitut za referenčne materiale in meritve pri Skupnem raziskovalnem središču Evropske komisije. Rezultati za leti 2008 in 2009 še niso na voljo. Ko bodo navedeni rezultati na voljo, bo znanstveno poročilo posodobljeno.

(3) Združenje živilske industrije in industrije pijač (Confederation of the Food and Drink Industry – CIAA) je razvilo „navodila“ z orodji, ki jih proizvajalci živil lahko uporabljajo selektivno glede na njihove posebne potrebe za zniževanje ravni akrilamida v njihovih izdelkih.

(4) V poročilu z dne 30. aprila 2009 je EFSA ugotovila, da v skupinah živil ni bilo zaznati vsesplošnega trenda za zniževanje ravni akrilamida ter da v navedenem obdobju še ni bilo jasno, ali so navodila z orodji za akrilamid dosegla želene učinke.

(5) Živilska industrija in države članice si še naprej prizadevajo raziskati načine nastajanja akrilamida in zmanjševanja njegove ravni v živilih. Za spremljanje učinka navedenih prizadevanj je primerno nadaljevati z zbiranjem podatkov.

(6) Izkušnje pri uporabi Priporočila 2007/331/ES so pokazale, da je treba program spremljanja nekoliko spremeniti, npr. glede razvrščanja živil.

(7) Pomembno je, da se ti rezultati spremljanja enkrat letno sporočijo Efsi, ki bo zagotovila urejanje navedenih podatkov v zbirko.

(8) To priporočilo ne sme biti časovno omejeno, potrebo po spremljanju pa je treba redno ocenjevati –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice morajo v skladu s Prilogo k temu priporočilu spremljati ravni akrilamida v živilih iz navedene priloge.

2. Države članice morajo Efsi vsako leto do 1. junija in prvič do 1. junija 2011 predložiti podatke za prejšnje leto v obliki, ki ga določi EFSA za zbiranje podatkov v enotni bazi.

3. Za zagotovitev reprezentativnih vzorcev za vzorčeni lot morajo države članice upoštevati postopke vzorčenja iz dela B Priloge k Uredbi Komisije (ES) št. 333/2007 z dne 28. marca 2007 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za uradni nadzor vsebnosti svinca, kadmija, živega srebra, anorganskega kositra, 3-MCPD in benzo-a-pirena v živilih [3].

[1] UL L 123, 12.5.2007, str. 33.
[2] Znanstveno poročilo EFSA (2009) 285.
[3] UL L 88, 29.3.2007, str. 29.

4. Države članice morajo analize akrilamida opravljati v skladu z merili iz točk 1 in 2 Priloge III k Uredbi (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali ([1]).

V Bruslju, 2. junija 2010

Za Komisijo

John DALLI

Član Komisije

([1]) UL L 165, 30.4.2004, str. 1.

PRILOGA

A. **Mesta vzorčenja in postopek**

1. Vzorčenje izdelkov je treba izvajati na ravni trga (npr. v veleblagovnicah, manjših trgovinah, pekarnah, prodajalnah pomfrita in restavracijah z njim), kjer je dobro sledljivo, ali na ravni proizvodnje. Izdelke s poreklom iz ene od držav članic je treba vzorčiti, kjer koli je to mogoče ([1]).

2. Vzorčenje in analizo je treba izvajati pred potekom roka uporabe vzorca.

B. **Izdelki, število in pogostost vzorcev, analizne zahteve**

1. V spodnji preglednici je pregled priporočenega najnižjega števila vzorcev za letno analizo za vsako kategorijo izdelka. Države članice so pozvane, da odvzamejo več vzorcev, kadar je to mogoče. Porazdelitev vzorcev po državah članicah temelji na podatkih o prebivalstvu z najnižjim vzorčnim številom 4 na kategorijo izdelka in državo članico.

2. Število vzorcev se nanaša na najnižje število vzorcev, ki jih je treba vzeti vsako leto. Kadar se uporabljajo posebni pogoji (npr. vzorčenje dvakrat letno), je to navedeno v oddelku C.

3. Glede na to, da vsaka kategorija izdelka zajema številne izdelke z različnimi specifikacijami, je treba predložiti dodatne informacije za vsak vzorčen izdelek, kakor je opredeljeno v oddelku C. Da bi ugotovili, ali v nekem obdobju prihaja do sprememb, je pomembno, da se izdelki z istimi specifikacijami (npr. ista vrsta kruha) vzorčijo vsako leto, kadar je to mogoče.

4. Če se pri izdelkih z isto specifikacijo nenehno kažejo rezultati pod mejo določljivosti, se izdelek lahko zamenja z drugim izdelkom, če spada v isto kategorijo izdelkov in je na voljo njegov opis.

5. Za zagotovitev primerljivosti rezultatov analize je treba izbrati metode, s katerimi se lahko doseže meja določljivosti 30 µg/kg (najmočnejši prehod ionov) za kruh in živila za dojenčke in majhne otroke ter 50 µg/kg za izdelke iz krompirja, druge izdelke iz žitnih kosmičev, kavo in druge izdelke. O rezultatih je treba poročati z upoštevanjem popravka zaradi izkoristka.

([1]) V izjemnih primerih je lahko posamezen izdelek na trgu le kot uvožen iz tretje države. V takšnih primerih se lahko vzorči uvožen izdelek.

Najnižje število vzorcev na kategorijo izdelka

Država prodaje	Pomfrit, ki se prodaja pripravljen za zaužitje	Krompirjev čips	Predkuhan pomfrit/izdelki iz krompirja za pripravo doma	Mehek kruh	Žitni kosmiči za zajtrk	Piškoti, krekerji, hrustljav kruh in podobno	Kava in kavni nadomestki	Otroška hrana, razen žitnih kašic	Žitne kašice za dojenčke in majhne otroke	Drugi izdelki	Skupaj
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
AT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
BE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
CY	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
CZ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
DE	24	24	24	24	24	24	24	24	24	14	230
DK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
ES	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
EE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
EL	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
FR	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
FI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
HU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
IT	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
IE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
LU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
MT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
NL	6	6	6	6	6	6	6	6	6	8	62
PT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
PL	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
SE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
SI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
SK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
UK	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
BG	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
RO	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	80
Skupaj	202	202	202	202	202	202	202	202	202	224	2 042

C. **Najosnovnejše dodatne informacije, ki jih je treba predložiti za vsak izdelek**

Najosnovnejše dodatne informacije, ki jih je treba predložiti za vsak vzorčeni izdelek, so določene v točkah od 1 do 10. Države članice so pozvane, da predložijo podrobnejše informacije.

1. *Pomfrit, ki se prodaja pripravljen za zaužitje in vključuje naslednje podkategorije:*

1.1 Pomfrit iz svežega krompirja

1.2 Pomfrit iz krompirjevega testa

Izdelke, pripravljene za zaužitje, je treba vzorčiti v malih prodajalnah, verigah hitre prehrane in restavracijah. Vzorčenje je treba opraviti dvakrat letno marca in novembra ([1]), skupno število vzorcev pa je določeno v preglednici.

Predložiti je treba posebne informacije o:

— začetnih sestavinah: svež krompir (podkategorija 1.1) ali predelan krompir (krompirjevo testo) (podkategorija 1.2),

— dodanih drugih sestavinah.

2. *Krompirjev čips, ki vključuje naslednje podkategorije:*

2.1 Krompirjev čips iz svežega krompirja

2.2 Krompirjev čips iz krompirjevega testa (oblikovan čips, zložen čips)

Vzorčenje je treba opraviti dvakrat letno marca in novembra ([1]), skupno število vzorcev pa je določeno v preglednici.

Predložiti je treba posebne informacije o:

— začetnih sestavinah: svež krompir (podkategorija 2.1) ali predelan krompir (krompirjevo testo) (podkategorija 2.2),

— postopku cvrenja: ocvrt v enkratni količini ali več zaporednih količinah,

— dodanih drugih sestavinah, aromah ali aditivih.

3. *Predkuhan pomfrit/izdelki iz krompirja za pripravo doma, ki vključujejo naslednje podkategorije:*

3.1 Krompirček iz pečice

3.2 V olju ocvrt krompirček

Ta kategorija vključuje izdelke, ki se prodajajo kot sveži ali zamrznjeni. Vzorčenje je treba opraviti dvakrat letno marca in novembra ([1]), skupno število vzorcev pa je določeno v preglednici.

Analizo vsakega vzorca je treba opraviti na izdelku po pripravi (npr. po cvrtju, pečenju itd.). Izdelek je treba pripraviti v laboratoriju v skladu z navodili na etiketi.

Predložiti je treba posebne informacije:

— o podkategoriji, ki ji izdelek pripada (kot je navedeno zgoraj),

— o začetnih sestavinah: svež krompir ali predelan krompir (krompirjevo testo),

— ali se izdelek prodaja svež ali zamrznjen,

— o pogojih priprave v skladu z navodili na etiketi,

— o dodanih drugih sestavinah.

([1]) V primeru, da je živilo iz predelanega krompirja, vzorčenje dvakrat letno ni potrebno.

4. *Mehek kruh*

Predložiti je treba posebne informacije o:

— vrsti mehkega kruha, npr. pšenični, rženi, iz več vrst žit, kruh z drugimi sestavinami itd.

Izbira vrste kruha za vzorčenje mora odražati prehranjevalne navade zadevne države članice.

5. *Žitni kosmiči za zajtrk (razen mueslija in ovsene kaše)*

Predložiti je treba posebne informacije o:

— vrsti žita,

— drugih sestavinah (npr. sladkor, oreščki, med, čokolada).

Če se analizirajo muesliji in ovsena kaša, je to treba navesti v skupini 10 „Drugi izdelki".

6. *Keksi, krekerji, hrustljav kruh in podobno (razen peciv in tort), ki vključujejo naslednje podkategorije:*

6.1 Krekerji (npr. debelejši iz kvašenega testa, tanjši s sodo bikarbono, manjši krekerji za prigrizke – cream crackers, soda crackers, snack crackers)

6.2 Hrustljav kruh (fermentiran ali nefermentiran)

6.3 Oblati (npr. za sladoled)

6.4 Medenjaki

6.5 Drugo (navedite)

Predložiti je treba posebne informacije o:

— podkategoriji, ki ji izdelek pripada (kot je navedeno zgoraj).

Izbira izdelka za vzorčenje mora odražati prehranjevalne navade zadevne države članice.

7. *Kava in kavni nadomestki, ki vključujejo naslednje podkategorije:*

7.1 Pražena kava

7.2 Instant kava

7.3 Kavni nadomestki

Predložiti je treba posebne informacije:

— o podkategoriji, ki ji izdelek pripada (kot je navedeno zgoraj),

— za praženo kavo: stopnja praženosti (npr. srednje, temno), vrsta zrn, če je na voljo, informacije o tem, ali se prodaja zmleta ali v zrnu, s kofeinom ali brez,

— za instant kavo: s kofeinom ali brez,

— za kavne nadomestke: začetne sestavine (npr. ječmen, rž, cikorija).

Vzorce kave in kavnih nadomestkov je treba analizirati takšne, kot se prodajajo, da se zagotovi primerljivost podatkov.

Če je mogoče, se lahko napitek ponovno analizira, ko je pripravljen za uživanje. Treba je navesti pogoje priprave, kot so navedeni na etiketi, npr. količina kave, količina porabljene vode, podrobnosti o uporabljeni opremi, temperatura priprave itd.). Če so na voljo omejene kapacitete za analizo, je treba prednostno analizirati vzorec, ki se prodaja.

8. *Otroška hrana razen žitnih kašic* [1]

Osredotočiti se je treba na živila, v katerih so krompir, korenovke ali žitni kosmiči glavna sestavina (razen izdelkov, ki sodijo v kategorijo žitnih kašic).

Predložiti je treba posebne informacije o:

— glavnih sestavinah.

9. *Žitne kašice za dojenčke in majhne otroke* [2], *ki vsebujejo naslednje podkategorije:*

9.1 Piškoti in prepečenec za dojenčke in majhne otroke

9.2 Druge žitne kašice za dojenčke in majhne otroke

Vzorce živil je treba analizirati takšne, kot se prodajajo, da se zagotovi primerljivost podatkov.

Predložiti je treba posebne informacije o:

— podkategoriji, ki ji izdelek pripada (kot je navedeno zgoraj),

— opisu proizvoda,

— vrsti žit, drugih sestavinah.

10. *Drugi izdelki*

Ta kategorija vključuje izdelke iz krompirja, žitnih kosmičev, kakava, razen izdelkov, navedenih v eni od zgornjih kategorij (npr. pražen krompirček, slani prigrizki na osnovi žitaric (npr. koruzni smoki, koruzni čips, pokovka), muesli, ovsena kaša, peciva in torte itd.).

Izbira izdelkov za vzorčenje mora odražati prehranjevalne navade zadevne države članice.

Izdelke bo morda treba analizirati po pripravi v skladu z etiketo. V tem primeru je treba navesti uporabljene pogoje.

Predložiti je treba posebne informacije o:

— imenu izdelka in podrobnem opisu izdelka (npr. glavne sestavine),

— pogojih priprave, ki so v skladu z etiketo.

---

[1] Kot je opredeljena v členu 1(2)(b) Direktive Komisije 2006/125/ES z dne 5. decembra 2006 o žitnih kašicah ter hrani za dojenčke in majhne otroke (UL L 339, 6.12.2006, str. 16).

[2] Kot so opredeljene v členu 1(2)(a) Direktive 2006/125/ES.